

अशासकीय अनुदानित कला संस्थांमधील
शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सेवाविषयक
लाभ लागू करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : एडीआर २०१८/प्र.क्र. ११०/१८ (भाग २)/तांशि-६

मंत्रालय विस्तार भवन, मादाम कामा मार्ग,

हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक :- १३ डिसेंबर, २०२२.

वाचा :- १) शालेय शिक्षण विभागाचा शासन निर्णय क्र. एसएसएन-२६९५/(३९६/९५)/माशि-२,
दिनांक ३१ डिसेंबर, २००२

२) उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाचा शासन निर्णय क्रमांक एडीआर-२७११/प्र.क्र.५०/१७
तांशि-६, दिनांक ०३ ऑक्टोबर, २०१८.

३) उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाचा शासन निर्णय क्रमांक एडीआर २०१८/प्र.क्र. ११०/१८
(भाग २)/तांशि-६, दिनांक १९ एप्रिल, २०२२.

प्रस्तावना :-

अशासकीय अनुदानित कला संस्थांमधील शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना, शालेय शिक्षण विभागाच्या नियंत्रणाखालील अशासकीय अनुदानित शाळांमधील शिक्षक / शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांप्रमाणे लाभ मिळावे, यासाठी मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथे रिट याचिका क्र. २८१७/२०१४ दाखल झाली होती. प्रस्तुत रिट याचिकेमध्ये मा.न्यायालयाने दिनांक ५ ऑक्टोबर, २०१७ रोजी पुढील आदेश देऊन सदर याचिका निकाली काढली आहे:-
“शालेय शिक्षण विभागाच्या अधिपत्याखालील अशासकीय अनुदानित शाळांमधील शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना जे सेवाविषयक लाभ दिले जातात, त्याच धर्तीवर अशासकीय अनुदानित कला संस्थांमधील शिक्षक / शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सेवाविषयक लाभ अनुज्ञेय करण्यात यावेत.”

०२. मा.न्यायालयाच्या आदेशांची अंमलबजावणी करण्याच्या अनुषंगाने अशासकीय अनुदानित कला संस्थांमधील शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सेवाविषयक लाभ अनुज्ञेय करण्याकरिता पुढील शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आले आहेत:-

क्र.	शासन निर्णय क्रमांक	दिनांक	विषय
१	एडीआर-२७११/प्र.क्र.५०/ तांशि-६	०३.१०.२०१८	महाराष्ट्र सर्वसाधारण भविष्य निर्वाह निधी नियम, १९९८ मधील सर्वसाधारण तरतुदी (भविष्यात करण्यात येणाऱ्या सुधारणांसह) लागू करणे.
२	एडीआर-२०१८/प्र.क्र.११०/१८(भाग२) /तांशि-६	१९.०४.२०२२	वर्ग-३ व वर्ग-४ च्या कर्मचाऱ्यांना कालबद्ध पदोन्नती योजना लागू करणे.
३	एडीआर-२०१८/प्र.क्र.११०/१८(भाग२) /तांशि-६	१९.०४.२०२२	अध्यापकीय पदांना द्विस्तरीय / त्रिस्तरीय वेतनश्रेणी लागू करणे.
४	एडीआर-२०१८/प्र.क्र.११०/१८(भाग२) /तांशि-६	१९.०४.२०२२	मान्यताप्राप्त विनाअनुदानीत कला संस्थेमध्ये केलेली सेवा वरीष्ठ व निवड श्रेणीसाठी ग्राह्य धरणे.
५	एडीआर-२०१८/प्र.क्र.११०/१८(भाग२) /तांशि-६	१९.०४.२०२२	शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना अर्जित रजेचे रोखीकरण लागू करणे.
६	एडीआर-२०१८/प्र.क्र.११०/१८(भाग२) /तांशि-६	१९.०४.२०२२	महिला शिक्षक/ शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना प्रसुती रजेसंदर्भातील तरतुदी लागू करणे.
७	एडीआर-२०१८/प्र.क्र.११०/१८(भाग२) /तांशि-६	१९.०४.२०२२	कॅन्सर/ पक्षाघात झालेल्या शिक्षक / शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना म.ना.से. (रजा) नियम, १९८१ नियम ७९ परिशिष्ट तीन मधील तरतुदी लागू करणे.
८	एडीआर-२०१८/प्र.क्र.११०/१८(भाग२) /तांशि-६	१९.०४.२०२२	शिक्षक / शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना वैद्यकीय खर्च प्रतीपूर्तीचा लाभ देणे.
९	एडीआर-२०१८/प्र.क्र.११०/१८(भाग२) /तांशि-६	१९.०४.२०२२	शिक्षक / शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना रजा प्रवास सवलत लाभ देणे.

०३. यासंदर्भातील अवमान याचिका क्र. ५५/२०१९ मध्ये मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांचे आदेश विचारात घेता उपरोक्त शासन निर्णयांचा प्रत्यक्ष लाभ अशासकीय अनुदानित कला संस्थांमधील शिक्षक / शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना दिनांक ५ ऑक्टोबर, २०१७ पासून लागू करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. तसेच, शासकीय अनुदानित कला संस्थांमधील शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी रिट याचिका क्रमांक २८१७/२०१४ अन्वये मागणी केलेला त्यांच्या नातेवाईकांना “अनुकंपा तत्वावर नियुक्ती देणे,” हा लाभ अनुज्ञेय करण्याची बाब देखील शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने, सदर प्रस्ताव दिनांक १७ नोव्हेंबर, २०२२ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीसमोर सादर करण्यात आला होता. सदर प्रस्तावास राज्य मंत्रिमंडळाची मान्यता प्राप्त झाली आहे. त्यानुसार पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आला आहे.

शासन निर्णय:-

अशासकीय अनुदानित कला संस्थांमधील शिक्षक / शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना महाराष्ट्र सर्वसाधारण भविष्य निर्वाह निधी नियम, १९९८ मधील सर्वसाधारण तरतुदी (भविष्यात करण्यात येणाऱ्या सुधारणांसह) लागू करण्याचा शासन निर्णय क्रमांक एडीआर-२७११/प्र.क्र.५०/तांशि-६ दिनांक ३.१०.२०१८ रोजी निर्गमित करण्यात आला आहे. तसेच, १) वर्ग-३ व वर्ग-४ च्या कर्मचाऱ्यांना कालबद्ध पदोन्नती योजना लागू करणे, २) अध्यापकीय पदांना द्विस्तरीय/त्रीस्तरीय वेतनश्रेणी लागू करणे, ३) मान्यताप्राप्त विनाअनुदानीत कला संस्थेमध्ये केलेली सेवा वरीष्ठ व निवड श्रेणीसाठी ग्राह्य धरणे, ४) शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना अर्जित रजेचे रोखीकरण लागू करणे, ५) महिला शिक्षक/ शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना प्रसुती रजेसंदर्भातील तरतुदी लागू करणे, ६) कॅन्सर/ पक्षाघात झालेल्या शिक्षक / शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना म.ना.से. (रजा) नियम, १९८१ नियम ७९ परिशिष्ट तीन मधील तरतुदी लागू करणे ७) शिक्षक / शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना वैद्यकीय खर्च प्रतिपूर्तीचा लाभ देणे आणि ८) शिक्षक / शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना रजा प्रवास सवलत लाभ देणे या बाबतचे शासन निर्णय क्रमांक एडीआर-२०१८/प्र.क्र.११०/१८(भाग२) /तांशि-६ दिनांक १९.४.२०२२ रोजी निर्गमित करण्यात आले आहेत.

उपरोक्त शासन निर्णयांचा प्रत्यक्ष लाभ, अनुदानित कला संस्थांमधील शिक्षक / शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना दिनांक ५ ऑक्टोबर, २०१७ पासून अनुज्ञेय करण्यात येत आहे.

०२. तसेच, अशासकीय अनुदानित कला संस्थांमधील १) अध्यापकांना द्विस्तरीय / त्रिस्तरीय वेतनश्रेणी लागू केल्यामुळे रु. ८५,१७,५००/- २) वर्ग-३ व वर्ग ४च्या कर्मचाऱ्यांना कालबद्ध पदोन्नती दिल्यामुळे रु. १३,५६,९००/- आणि शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना अर्जित रजा रोखीकरण दिल्यामुळे रु. ९४,९१,४८०/- असा एकूण रु. १,९३,६५,८८०/- इतका अतिरिक्त भार निर्माण होणार आहे. सदर खर्चास मान्यता देण्यात येत आहे.

०३. अशासकीय अनुदानित कला संस्थांमधील शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या पात्र कुटुंबियांना शालेय शिक्षक विभागाने लागू केल्यानुसार अनुकंपा तत्वावरील नियुक्तीचा लाभ दिनांक ५ ऑक्टोबर, २०१७ पासून अनुज्ञेय करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

०४. राज्यातील अशासकीय अनुदानित कला संस्थांमधील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी सेवेत असताना अकाली मृत्यू पावले वा कोणत्याही दुर्धर रोगाच्या कारणाने त्याला सेवानिवृत्ती पत्करावी लागली तर त्यांचे लगतचे नातेवाईक पुढील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून अनुकंपा तत्वावर नियुक्ती मिळण्यास पात्र असतील:-

१. अनुकंपा तत्वावर नियुक्ती देण्याबाबत अशासकीय अनुदानित कला संस्थांमधील सर्व शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सदरहू योजना दिनांक ५ ऑक्टोबर, २०१७ पासून लागू असेल.

२. मृत वा वैद्यकीय कारणास्तव सेवानिवृत्त झालेल्या कर्मचाऱ्यांच्या नातेवाईकास सेवेत सामावून घेण्याबाबतचे नियम सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट “अ” मध्ये देण्यात आलेले आहेत.

३.संबंधित कर्मचाऱ्यांच्या नातेवाईकांनी नोकरीसाठी करावयाचा अर्ज व त्यासोबत सादर करावयाची कागदपत्रे याची माहिती परिशिष्ट “ब” मध्ये नमूद केल्यानुसार असेल.

४.कर्मचारी मयत वा अकाली सेवानिवृत्त झाल्यावर तीन महिन्यांच्या आत किंवा कुटुंब निवृत्तीवेतनाचे कागदपत्र सादर करताना संबंधित अधिकाऱ्याने आवश्यक माहिती (परिशिष्ट “क”) नातेवाईकांना उपलब्ध करून द्यावी व विहित प्रपत्रातील उमेदवाराचा अर्ज पंधरा दिवसांच्या आत निरीक्षक, चित्रकला व शिल्प यांच्याकडे सादर करावा.

५. अशासकीय अनुदानित कला संस्थांच्या बाबतीत सर्व विभागीय सहायक निरीक्षक, चित्रकला व शिल्प यांनी सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट “ड” मधील माहिती निरीक्षक, चित्रकला व शिल्प यांच्यामार्फत संचालक, कला संचालनालय यांना पाठवावी.

६. अशासकीय अनुदानित कला संस्थांमधील शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना दिनांक ५ ऑक्टोबर, २०१७ पासून अनुकंपा धोरण लागू करण्यात आले असल्याने दिनांक ५ ऑक्टोबर, २०१७ ते सदर शासन निर्णयाच्या दिनांकापर्यंत दिवंगत/अकाली सेवानिवृत्त झालेले अथवा सेवेसाठी असक्षम/अपात्र ठरविण्यात आलेले शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या नातेवाईकांना परिशिष्ट “अ” येथील नियमावलीमधील ५ अ व ५ ब ही अट लागू असणार नाही. तथापि, अशा नातेवाईकांनी सदर शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून ३ महिन्यांच्या आत अनुकंपा तत्वावरील नियुक्तीसाठी अर्ज करणे बंधनकारक असेल.

७. अनुदानित कला संस्थांमधील रु ३८,६००-१,२२,८००/- (एस-१४)(पाचव्या वेतन आयोगानुसार रु ५५००-९०००) या वेतनश्रेणीपर्यंतच्या सर्व पदांना अनुकंपा तत्वावरील नियुक्ती देता येईल. तसेच, जी पदे भरण्यास शासनाने मंजुरी दिलेली आहे, अशाच पदावरील नियुक्ती देण्यासाठी हे आदेश लागू राहतील.

८. शालेय शिक्षण विभागाच्या शासन निर्णय दिनांक ३१ डिसेंबर, २००२ अन्वये लागू करण्यात आलेले धोरण /नियमावलीमध्ये भविष्यात काही बदल झाल्यास, सदर बदल अशासकीय अनुदानित कला संस्थांतील शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सुध्दा लागू होतील.

हे आदेश वित्त विभागाच्या सहमतीने अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ३७४/२२/सेवा-३, दिनांक ०५ सप्टेंबर, २०२२, अनौपचारिक संदर्भ क्र. २१४/सेवा ६, दिनांक ०६ सप्टेंबर, २०२२ व अनौपचारिक संदर्भ ८८९/२०२२/व्यय-५, दिनांक १३ सप्टेंबर, २०२२ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहेत.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२१२१३१४५५०१०९०८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(हुसेन अ. मुकादम)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे अपर मुख्य सचिव.
मा. उप मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव.
मा. मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग) यांचे खाजगी सचिव.
मा. मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक.
संचालक, कला संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.

निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १ / २, मुंबई/नागपूर.

महालेखापाल (लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र १ / २, मुंबई/नागपूर

वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

निवडनस्ती कार्यासन तांशि-६, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र:एडीआर-२०१८/प्र.क्र.११०/१८(भाग-२)/तांशि-६,
दिनांक १३.१२.२०२२ चे सहपत्र.
“अनुकंपा कारणास्तव अशासकीय अनुदानित कला संस्थांमध्ये नोकरी देण्यासाठी नियमावली”

परिशिष्ट - “अ”

१. राज्यातील अशासकीय अनुदानित कला संस्थांमध्ये अनुकंपा तत्वावर करावयाच्या नेमणूकांना हे नियम लागू राहतील.
 २. खालील प्रकारामध्ये मोडणाऱ्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे नातेवाईक या नियमानुसार अनुकंपा कारणास्तव अशासकीय अनुदानित कला संस्थांमधील शिक्षक व शिक्षकेतर पदांवरील सेवेसाठी नेमणूकीस पात्र असतील.
 - अ) अशासकीय अनुदानित कला संस्थांच्या सेवेत असताना दिवंगत झालेले शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी.
 - ब) क्षय, कर्करोग यासारख्या असाध्य गंभीर आजारांमुळे वा अपघातामुळे ज्या वर्ग १ ते ३ मधील कर्मचाऱ्यांच्या वयास किमान ५५ वर्षे पूर्ण होण्यापूर्वी तर चतुर्थश्रेणी कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत ५७ वर्षे पूर्ण होण्यापूर्वी सक्षम वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या प्रमाणपत्रानुसार वैद्यकीय कारणास्तव अकाली सेवानिवृत्ती घ्यावी लागलेले कर्मचारी.
 - क) मानसिक किंवा शारिरिक विकलांगता आल्याने सक्षम वैद्यकीय अधिकाऱ्याने पुढील सेवेसाठी असक्षम/अपात्र ठरविल्याने, अकाली निवृत्त करण्यात आलेले किंवा वरील कारणास्तव सेवेतून काढून टाकण्यात आलेले कर्मचारी.
 ३. अ) शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे पुढे नमूद केलेले नातेवाईक या योजनेंतर्गत पात्र असतील.
 - (१) दिवंगत/अकाली निवृत्त शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची पत्नी/पती/मुलगा किंवा अवलंबून असलेली अविवाहित मुलगी अथवा मृत्युपूर्वी /अकाली सेवानिवृत्तीपूर्वी कायदेशीरित्या दत्तक घेतलेला /घेतलेली, मुलगा/अविवाहित मुलगी व शासन वेळोवेळी विहित करेल असा लगतचा नातेवाईक
 - (२) शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचा मुलगा हयात नसेल तसेच त्याच्या कुटुंबातील पात्र नातेवाईकाव्यतिरिक्त अन्य कोणीही अनुकंपा तत्वावर नियुक्तीसाठी पात्र नसेल तर त्याची सून या योजनेंतर्गत पात्र समजण्यात यावी.
 - (३) केवळ अविवाहित शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत त्याच्यावर सर्वस्वी अवलंबून असणारा भाऊ किंवा अविवाहित बहीण या योजनेसाठी पात्र समजण्यात येईल. याशिवाय अन्य कुठल्याही नातेवाईकास या योजनेचा फायदा मिळणार नाही.
 - (ब) सदर नेमणूक कर्मचाऱ्याच्या फक्त एकाच नातेवाईकास देता येईल.
 - (क) उपरोक्त योजनेंतर्गत नियुक्ती देण्यापूर्वी संबंधितांकडून कुटुंबातील अन्य व्यक्तींचा सांभाळ करण्याबाबत प्रतिज्ञापत्र घेण्यात यावे.
 - (ड) ज्या कर्मचाऱ्यांना वैयक्तिक कायदानुसार एकापेक्षा जास्त लग्न करण्यास प्रतिबंध करण्यात आला नसेल अशा कर्मचाऱ्यांच्या एकापेक्षा जास्त पत्नी हयात असल्यास ज्या पत्नीला किंवा तिच्या मुलाला /अविवाहित मुलीला अनुकंपा तत्वावर नियुक्ती घ्यावयाची आहे, त्या व्यतिरिक्त अन्य पत्नीचे ना-हरकत प्रमाणपत्र घेणे आवश्यक राहिल.
४. अ) या नियमानुसार नियुक्ती मिळण्यासाठी सरळ अर्जाद्वारे नियुक्ती करता येईल.
 - ब) संबंधित पदासाठी विहित शैक्षणिक अर्हता व निम्न वयोमर्यादा याबाबतच्या अटी कटाक्षाने पाळण्यात येतील. मात्र उच्च वयोमर्यादेची अट राहणार नाही.

क) तथापि, दिवंगत / अकाली निवृत्त कर्मचाऱ्याचा पात्र नातेवाईक शैक्षणिक पात्रतेव्यतिरिक्त इतर अटी पूर्ण करीत असल्यास, त्याच्या बाबतीत “वर्ग ४ च्या” पदावर नेमणूकीसाठी शैक्षणिक पात्रतेची अट शिथिल करता येईल व ही अट शिथिल करण्याचे अधिकार शासनास राहतील.

ड) वर्ग -३ मधील शिक्षक व शिक्षकेतर पदावर अनुकंपा तत्वावर नियुक्तीसाठी / नियुक्तीच्या वेळी पात्र असणाऱ्या कर्मचाऱ्याला पदाच्या उपलब्धतेअभावी वर्ग-४ मधील शिक्षकेतर पदावर नियुक्ती दिल्यास पद उपलब्ध होताच वर्ग-३ मधील शिक्षक व शिक्षकेतर पदावर त्याला प्राधान्याने नियुक्ती देण्यात यावी. अशी नियुक्ती सरळसेवा नियुक्तीने भरण्यात येणाऱ्या पदावरील समजण्यात यावी. मात्र वर्ग-३ मधील शिक्षकेतर पदावर अनुकंपा योजनेन्वये नियुक्ती देण्याच्या आदेशात तसा स्पष्ट उल्लेख करण्यात यावा. तसा उल्लेख करण्यात आला असेल तरच वर्ग-३ मधील शिक्षक व शिक्षकेतर पदावर नियुक्ती देता येईल. परंतु त्यासाठी वरील अनुक्रमांक -४ (ब) मध्ये विहित केलेली शैक्षणिक अर्हतेची अट पूर्ण होणे आवश्यक राहिल.

५. अ) अनुकंपा कारणास्तव शिक्षक व शिक्षकेतर पदावर नेमणूकीसाठीचा अर्ज दिवंगत/अकाली निवृत्त झालेल्या दिवसांपासून ३ महिन्यांच्या आत करणे आवश्यक आहे.

ब) सेवेत असतांना दिवंगत झालेल्या किंवा दुर्धर व्याधीमुळे अकाली सेवानिवृत्त झालेल्या कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबातील अज्ञान वारसदारांच्या बाबतीत तो सज्ञान म्हणजे १८ वर्षांचा झाल्यावर ६ महिन्यांच्या आत या योजनेखाली नोकरीसाठी अर्ज करू शकेल.

६. अ) निरीक्षक, चित्रकला व शिल्प यांच्या कार्यालयात अनुकंपा तत्वावर नियुक्तीसाठी येणाऱ्या सर्व अर्जांची ज्येष्ठतेच्या दिनांकानुसार यादी ठेवावी. असे करताना “गट-क” मधील व “गट-ड” मधील पदांसाठी स्वतंत्र यादी ठेवावी.

ब) निरीक्षक, चित्रकला व शिल्प यांनी प्राप्त झालेल्या अर्जांची तपासणी करून ज्येष्ठतेनुसार नियुक्तीस पात्र अर्जदारास, त्यांच्या अर्हतेनुसार संबंधित अशासकीय अनुदानित कला संस्थेमध्ये पद उपलब्ध असल्यास त्याच अशासकीय अनुदानित कला संस्थेत वा एकाच संचालक संस्थेच्या इतर अशासकीय अनुदानित कला संस्थेमध्ये नियुक्तीसाठी विचार करावा. असे पद उपलब्ध नसल्यास त्याच जिल्ह्यातील इतर अशासकीय अनुदानित कला संस्थेमध्ये सेवाप्रवेश नियमानुसार व इतर तरतूदीनुसार नियुक्तीसाठी विचार करण्यात यावा. निरीक्षक, चित्रकला व शिल्प यांच्याकडून अनुकंपा तत्वावर नियुक्तीसाठी उपलब्ध असलेल्या पदावर उमेदवारांचे वाटप केल्यानंतर सात दिवसांचे आत नियुक्ती करण्याची जबाबदारी संबंधित अशासकीय अनुदानित कला संस्थेची राहिल. तसे केल्याचे संस्थेने निरीक्षक, चित्रकला व शिल्प यांना विनाविलंब कळविणे आवश्यक राहिल.

क) सर्व अशासकीय अनुदानित कला संस्थांमधून अनुकंपा तत्वावर नियुक्तीसाठी प्राप्त झालेल्या एकूण अर्जांची संख्या, प्रतीक्षा यादीवर असलेल्या उमेदवारांची संख्या, प्रत्यक्षात नियुक्ती दिलेल्या उमेदवारांची संख्या याबाबतची ३१ डिसेंबर अखेरची माहिती निरीक्षक, चित्रकला व शिल्प यांचेकडे संस्थांनी दरवर्षी १५ जानेवारी पर्यंत पाठवावी.

ड) जे अशासकीय अनुदानित कला संस्थांचे प्रमुख त्यांच्या संस्थेमध्ये उपलब्ध असलेल्या पदांची माहिती देणार नाहीत, अशा अशासकीय अनुदानित कला संस्थांविरुद्ध नियमानुसार कारवाई करण्यात येईल.

७. अ) अनुकंपा तत्वावर नियुक्तीकरिता मासिक उत्पन्नाची तसेच ठोक रकमेची मर्यादा राहणार नाही.

ब) एखाद्या कुटुंबात मृत कर्मचाऱ्याचे नातेवाईक पूर्वीच सेवेत असल्यास व तो नातेवाईक त्यांच्या कुटुंबातील अन्य सदस्यांना आधार देत नसल्यास अशा प्रकरणात त्या कुटुंबाची आर्थिक परिस्थिती हलाखीची आहे किंवा कसे हे नियुक्ती प्राधिकाऱ्याने अत्याधिक दक्षता घेवून ठरवावे व त्यांची खात्री पटल्यानंतरच अनुकंपा तत्वावरील नियुक्तीच्या योजनेचा लाभ देण्यात यावा.

या संदर्भात नियुक्ती अधिकाऱ्याने सदर कुटुंबास मिळणाऱ्या निवृत्ती वेतनाची रक्कम, कुटुंबातील व्यक्तींची संख्या, त्याची मालमत्ता, दायित्व, गंभीर आजारांमुळे किंवा अपघातांमुळे मृत झाला असल्यास त्यासाठी करण्यात आलेला वैद्यकीय खर्च, कुटुंबातील मिळवत्या व्यक्ती इ. बाबी विचारात घेणे अपेक्षित आहे.

८. अनुकंपा तत्वावर नियुक्तीच्या वेळी बींदू नामावली विचारात घेणे आवश्यक नाही.

९. जे उमेदवार प्रतिक्षा यादीवर आहेत, परंतु विहित वयोमर्यादेमध्ये त्यांच्या अर्हतेनुसार पद रिक्त झाले नाही तर अशी वयोमर्यादा ओलांडलेल्या उमेदवारांची नावे प्रतिक्षा यादीवर राहतील व त्यांच्यासाठी उच्च वयोमर्यादेची अट राहणार नाही.

१०. अनुकंपा तत्वावरील उमेदवारांने सेवेत शिपाई म्हणून वा वर्ग-४ च्या पदावर नियुक्ती स्विकारल्यानंतर सेवेत असतांना उच्च अर्हता प्राप्त केली तर तो प्रचलित नियमानुसार पुढील पदासाठी पात्र ठरू शकेल.

११. अनुकंपा तत्वावरील नियुक्तीच्यावेळी उमेदवाराच्या अर्हतेनुसार पद उपलब्ध नसेल व उमेदवार विहित काळात अशी अर्हता प्राप्त करू शकेल अशी नियुक्ती प्राधिकाऱ्यांची खात्री असेल तर नियुक्ती प्राधिकारी तसे अभिप्राय नोंदवून त्यास त्या पदावर नियुक्ती देवू शकेल. मात्र विहित काळात उमेदवाराने विहित अर्हता प्राप्त केली नाही तर त्याची सेवासमाप्त करण्याचा अधिकार नियुक्ती प्राधिकाऱ्यास असेल.

१२. नियुक्ती संदर्भात अडचण निर्माण झाल्यास नियुक्ती प्राधिकाऱ्यांच्या निर्णयाविरुद्ध वरिष्ठ अधिकाऱ्यांकडे नियमानुसार दाद मागता येईल.

१३. अनुकंपा तत्वावरील नियुक्ती करतांना जिल्हा हे युनिट (एकक) गृहित धरण्यात यावे. सदर तरतूद मुंबई व मुंबई उपनगर जिल्ह्यांसाठी लागू राहणार नाही.

-----X-----

शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र:एडीआर-२०१८/प्र.क्र.११०/१८(भाग-२)/तांशि-६,
दिनांक १३.१२.२०२२ चे सहपत्र.

परिशिष्ट - ब

सेवेत असताना दिवंगत झालेल्या किंवा वैद्यकीय कारणास्तव मुदतपूर्व सेवानिवृत्त झालेल्या कर्मचा-यांच्या
नातेवाईकांस अनुकंपा तत्वावर नेमणूक देतेवेळी भरावयाचे प्रपत्र.

भाग - १

- १) (अ) दिवंगत/ वैद्यकीय कारणास्तव / अकाली सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्याचे नांव.....
(ब) जन्म दिनांक.....
(क) मृत्यूचा अथवा वैद्यकीय कारणासाठी घेतलेल्या अकाली सेवानिवृत्तीचा दिनांक.....
(ड) नियत वयोमानानुसार सेवानिवृत्तीचा दिनांक.....
- २) (अ) ज्या व्यक्तीस नियुक्ती द्यावयाची आहे त्या व्यक्तीचे नांव
(ब) त्यांचे/ तिचे कर्मचाऱ्याशी नाते.....
(क) जन्म दिनांक.....
(ड) शैक्षणिक अर्हता
(ई) कुटुंबीयांपैकी दुसऱ्या कोणा कुटुंबियाला अनुकंपा तत्वावर नियुक्ती दिली आहे काय ?.....
- ३) (अ) स्थावर मालमत्तेच्या उत्पन्नासह पुढील योजनेनुसार मिळालेली एकूण रक्कम.....
(ब) कुटुंब निवृत्ती वेतन.....
(क) स्थावर मालमत्तेपासूनचे वा इतर मासिक उत्पन्न
(ड) मृत्यु-नि-सेवानिवृत्ती उपदान
(इ) भविष्य निर्वाह निधीतील बचत.....
(ई) ठेव संलग्न विमा योजना.....
(फ) आयुर्विमाची रक्कम.....
एकूण रक्कम
- ४) कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबातील सर्व अवलंबून असलेल्या व्यक्तींचा तपशील.....
(त्यापैकी कोणी नोकरी / व्यवसाय करित असल्यास त्यांचे मासिक उत्पन्न याबाबतची माहिती)

अ.क्र.	नांव	अशासकीय अनुदानित कला संस्थेमधील कर्मचाऱ्यांची नावे व वय	नोकरी/व्यवसाय करित असल्यास त्यांचे मासिक उत्पन्न	शेतीपासून वा अन्य उत्पन्नाचे मार्ग असल्यास त्यापासूनचे मासिक उत्पन्न

शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र:एडीआर-२०१८/प्र.क्र.११०/१८(भाग-२)/तांशि-६,

दिनांक १३.१२.२०२२ चे सहपत्र.

परिशिष्ट “क”

राज्यातील मान्यताप्राप्त अशासकीय अनुदानित कला संस्थांमधील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबियाकरिता अनुकंपा तत्वावर नियुक्ती योजनेची वैशिष्ट्ये.

१	उद्देश	मृत, वैद्यकिय करणास्तव अकाली सेवानिवृत्त अशासकीय अनुदानित कला संस्थेमधील शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबियांना त्वरित आर्थिक आधार मिळणे
	पात्र नातेवाईक	(अ) पती/ पत्नी , मुलगा, अविवाहित मुलगी. (ब) अविवाहित कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत सर्वस्वी अवलंबून असणारा अविवाहित भाऊ अथवा बहीण. (क) मृत कर्मचाऱ्याचा मुलगा हयात नसेल तर त्याची सून
	अर्ज भरण्याची मुदत	मृत्यूच्या / अकाली सेवानिवृत्तीच्या दिनांकापासून ३ महिने
	शैक्षणिक अर्हता	त्या त्या पदाच्या सेवाप्रवेश नियमानुसार तथापि विधवेच्या बाबतीत चतुर्थश्रेणी पदावरील नियुक्तीकरीता शिथिलक्षम
	अर्ज	शक्यतो विहित प्रपत्रात करणे.

टिप :- उपरोक्त माहिती मिळाल्याबाबत कुटुंबियांकडून पोच घेणे आवश्यक आहे.

शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र:एडीआर-२०१८/प्र.क्र.११०/१८(भाग-२)/तांशि-६,
दिनांक १३.१२.२०२२ चे सहपत्र.

परिशिष्ट- ड

शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र. क्र:एडीआर-२०१८/प्र.क्र.११०/१८(भाग-२)/तांशि-६,
दिनांक १३.१२.२०२२ अन्वये विभागीय सहायक निरीक्षक, चित्रकला व शिल्प यांनी निरीक्षक, चित्रकला व शिल्प यांना
सादर करावयाचा वार्षिक अहवाल .

जिल्हा :-

अ.क्र.	मागील सहामाहीत प्रलंबित असलेल्या अर्जांची संख्या	नवीन अर्जांची संख्या	एकूण (३+२)	नियुक्ती दिलेल्या अर्जांची संख्या	नियुक्ती नाकारलेल्या अर्जांची संख्या	एकूण प्रलंबित	शेरा
१	२	३	४	५	६	७	८

स्वाक्षरी

शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र:एडीआर-२०१८/प्र.क्र.११०/१८(भाग-२)/तांशि-६,
दिनांक १३.१२.२०२२ चे सहपत्र.

प्र ति ज्ञा प्र त्त

मी याद्वारे असे घोषित करतो/ करते की, वर नमूद केलेल्या बाबी माझ्या समजुतीप्रमाणे खऱ्या आहेत. वरील बाबींपैकी एकही बाब जर भविष्यात खोटी किंवा चुकीची आढळली तर मी नियमानुसार अपात्र ठरील याची मला जाणीव करून देण्यात आलेली आहे.

दिनांक:.....

उमेदवाराची नाव व सही.

श्री./ श्रीमती..... हे माझ्या परिचयाचे असून त्यांनी नमूद केलेल्या बाबी खऱ्या आहेत.

दिनांक

साक्षीदारांची सही (१)

नाव व पत्ता (२)

भाग-२

१. (अ) ज्याला नियुक्ती द्यावयाची आहे त्या उमेदवाराचे नाव

(ब) त्याचे /तिचे कर्मचार्यांशी नाते

(क) शैक्षणिक अर्हता.....

(ड) वय (जन्म तारीख)

(इ) अनुभव (काही असल्यास)

(फ) ज्या पदावर नियुक्ती द्यावयाची आहे ते पद व कलासंस्थेचे नांव.....

२) उमेदवाराने अर्ज केल्याचा दिनांक....

३) उमेदवाराने प्रकरण सादर करण्यास उशीर झाला असल्यास त्याचा खुलासा .

.....
.....

मी उमेदवाराने नमूद केलेल्या भाग-१ मधील बाबी संबंधातील सर्व कागदपत्रे तपासली आहेत व ती योग्य असून त्यांना अनुकंपा तत्वावर नियुक्ती देण्यासाठी माझे संपूर्ण समाधान झालेले आहे.

दिनांक

प्राचार्याची सही

अशासकीय अनुदानित कला संस्थेचे नाव व पत्ता